

Monitor: wat zijn de effecten van de tijdelijke btw-verlaging voor renovatie en onderhoud in de bouw-, installatie- en groenvoorziening?

**Belangrijkste
resultaten
Meting 2**

T.b.v. openbare publicatie

Henri Busker
Donderdag 17 april 2014

USP
Marketing Consultancy bv

1 Achtergronden

2 Belangrijkste resultaten bedrijven

3 Belangrijkste resultaten consumenten

4 Bijlagen

- Dit rapport bevat de belangrijkste resultaten van de tweede meting naar de effecten van de verlaagde btw regeling, welke op 1 maart 2013 is ingegaan. De eerste meting is uitgevoerd in juni 2013 en de resultaten hiervan zijn destijds samengevat in een [persbericht over behoud van banen](#). De regeling was destijds pas 4 maanden onderweg. Waar de initiële regeling liep tot 1 maart 2014 is in het najaar van 2013 besloten om de regeling te verlengen tot 1 januari 2015. In de eerste twee weken van april heeft vervolgens een tweede meting plaatsgevonden om de effecten van het verlaagd btw-tarief op arbeid na een jaar in kaart te brengen.
- Dit rapport geeft de resultaten weer van de eerste meting (0-meting), de tweede meting (1-meting) en de resultaten van de 1-meting uitgesplitst naar marktpartij (aannemers B&U, installateurs, gespecialiseerde aannemers en hoveniers/ groenvoorziening)
- Initiatiefnemers en deelnemers aan het onderzoek zijn:
 - Aannemersfederatie Nederland
 - Bouwend Nederland
 - Glas Branche Organisatie
 - Hibin
 - Nederlandse Ondernemersvereniging voor Afbouwbedrijven (NOA)
 - OnderhoudNL
 - Uneto VNI
 - Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG)
 - VNO-NCW / MKB Nederland

- Methodiek: Online onderzoek onder alle leden van de deelnemende brancheorganisaties. Onderstaand overzicht geeft de respons weer van de uitvoerende partijen. Ook de Hibin-leden zijn ondervraagd naar de effecten van de btw-regeling, maar kenden af en toe een iets andere vraagstelling. In totaal hebben ook 10 Hibin leden gerespondeerd.

Professionals		
Brancheorganisatie	Aantal geslaagde enquêtes 0-meting (juni 2013)	Aantal geslaagde enquêtes 1-meting (april 2014)
Aannemersfederatie Nederland	84	104
Bouwend Nederland	305	256
Glas Branche Organisatie	5	17
NOA (<i>alleen kunststofvloeren- en terrazzobedrijven</i>)	13	7
OnderhoudNL (<i>alleen vastgoedonderhoudsbedrijven en glaszetbedrijven</i>)	15	19
Uneto-VNI	402	354
VHG	128	186
Totaal	952	952

1 Achtergronden – kenmerken respondenten

Wat is uw functie binnen het bedrijf?		
	0-meting	1-meting
Directeur	44%	43%
Eigenaar	45%	45%
Manager	3%	3%
Projectleider	0%	1%
Werkvoorbereider	1%	1%
Administratief medewerker	4%	0%
Anders	2%	6%

Hoeveel medewerkers (in fte) telt uw bedrijf?						
	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
1 FTE	20%	19%	13%	21%	15%	26%
2-4 FTE	29%	32%	30%	32%	35%	34%
5-9 FTE	26%	26%	34%	17%	25%	23%
10-19 FTE	14%	12%	12%	15%	12%	12%
>20 FTE	11%	10%	11%	15%	12%	6%

1 Achtergronden

2 Belangrijkste resultaten bedrijven

3 Belangrijkste resultaten consumenten

4 Bijlagen

2 Belangrijkste resultaten bedrijven

- **Wat zijn de effecten van de tijdelijke btw verlaging? “Heeft de maatregel, sinds de bekendmaking, geleid tot”**
 - Bijna tweederde van de bedrijven ontvangt sinds de bekendmaking van de maatregel meer offerte aanvragen, meer opdrachten en meer omzet bij particuliere opdrachtgevers.

meer <u>offerte aanvragen</u> van particulieren						
	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Nee	53%	27%	23%	21%	15%	37%
Ja	40%	66%	70%	72%	80%	55%
Weet niet/geen mening	6%	7%	7%	7%	5%	8%

meer <u>opdrachten</u> van particulieren						
	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Nee	55%	28%	26%	28%	12%	38%
Ja	39%	67%	68%	67%	85%	57%
Weet niet/geen mening	6%	5%	6%	6%	2%	5%

meer <u>omzet</u> bij particulieren						
	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Nee	58%	29%	29%	28%	13%	38%
Ja	36%	64%	66%	63%	83%	55%
Weet niet/geen mening	6%	7%	5%	10%	3%	7%

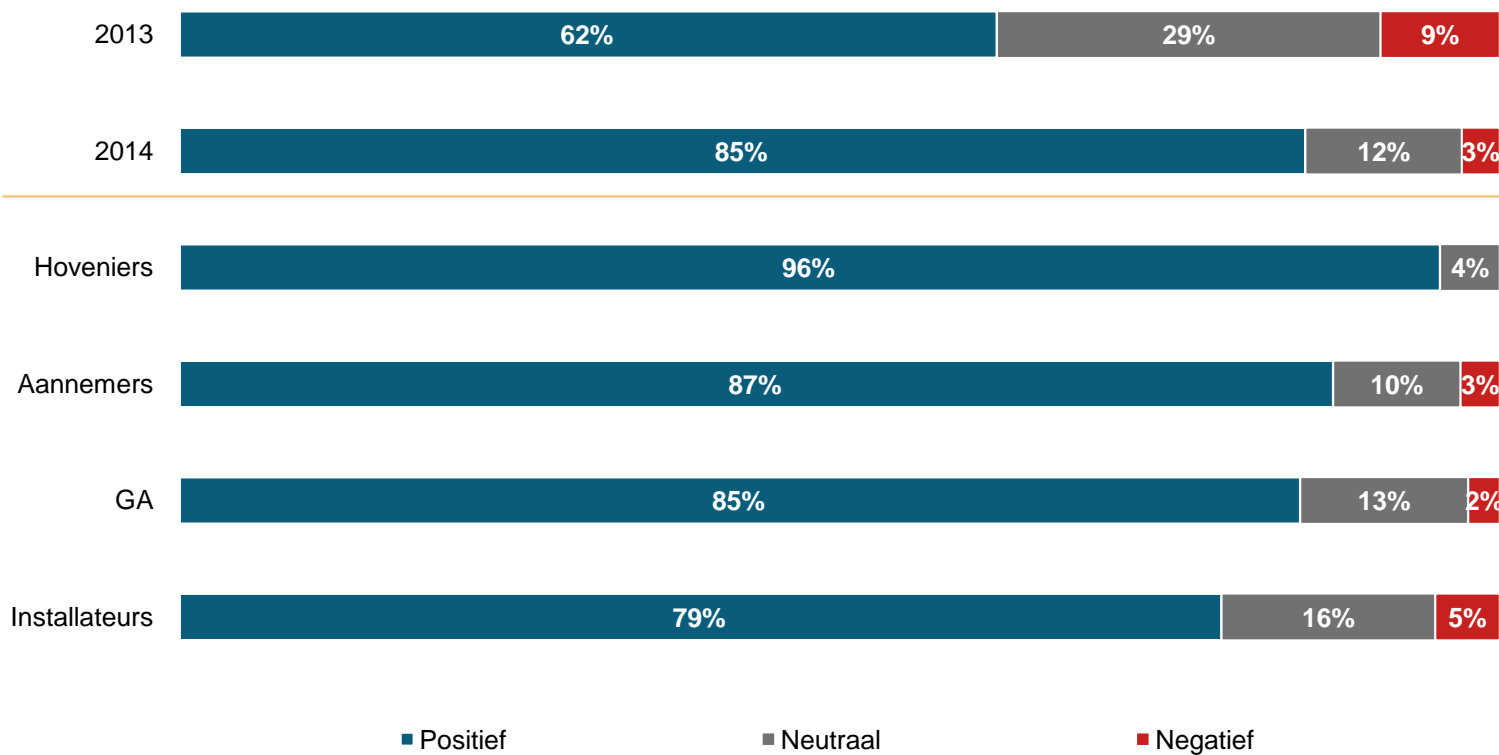
- **Wat zijn de effecten van de tijdelijke btw-verlaging? “Welke van de volgende uitspraken is het best van toepassing op uw bedrijf, als het gaat om uw eigen personeel?”**
 - Een op de drie bedrijven heeft door de btw-regeling geen mensen hoeven ontslaan en nog eens 1 op de 6 bedrijven heeft minder mensen hoeven ontslaan.
 - Dit zijn hogere percentages dan in de zomer van 2013, dit betekent dat nu meer bedrijven profijt hebben van de regeling dan destijds. Dit komt mede doordat de regeling toen nog relatief nieuw was (3 maanden actief) en inmiddels zijn we een jaar verder.

Welke van de volgende uitspraken is het best van toepassing op uw bedrijf, als het gaat om uw eigen personeel?						
	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Als gevolg van de maatregel heb ik GEEN mensen hoeven te ontslaan	15%	30%	30%	23%	48%	24%
Als gevolg van de maatregel heb ik MINDER mensen hoeven te ontslaan	7%	17%	29%	17%	15%	10%
De maatregel heeft geen invloed op mijn personeelsbestand	68%	45%	36%	48%	32%	55%
Weet niet/geen mening	9%	9%	6%	12%	5%	11%

- **Mening t.a.v. de btw regeling**

- In verhouding tot juni 2013 zijn in april 2014 beduidend meer bedrijven positief gestemd over de maatregel en de effecten ervan: 85% (2014) versus 62% (2013).

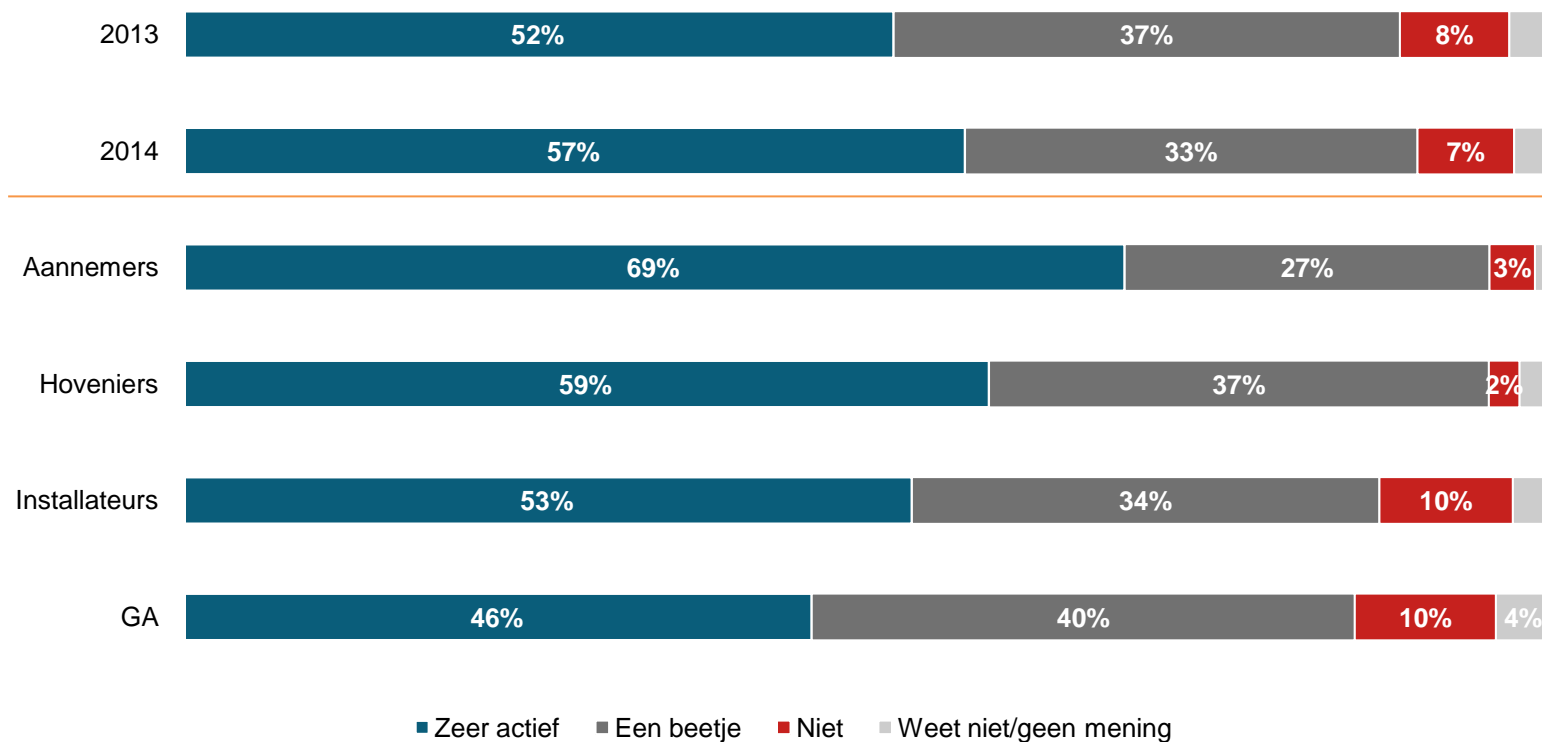
Wat vindt u van de maatregel?

• Marketing n.a.v. de btw regeling

- De btw-regeling wordt ook vrij actief ingezet door de bedrijven, daar is ten opzichte van vorig jaar ook weinig verandering in te zien. Feit is dat de bedrijven het blijven promoten, mede omdat zij er baat bij hebben.
- Op welke wijze de bedrijven marketing bedrijven oftewel op welke wijze zij de btw-regeling onder de aandacht brengen in te zien op de volgende pagina.

Hoe actief zet u / uw vestiging de maatregel in?

• Marketing n.a.v. de btw regeling

- De overgrote meerderheid van de bedrijven brengt de btw-maatregel onder de aandacht tijdens het eerste gesprek en/of vermeldt het op de offerte. Dit is vergelijkbaar met 2013.
- Verder brengt men het ook los van offerteaanvragen onder de aandacht middels de eigen zaak, websites, social media en advertenties.
- Een middel dat licht aan populariteit heeft ingeboet is het opnieuw uitbrengen van oude offertes, dit had ook meer effect aan het begin van de inwerkingtreding van de maatregel dan dat het nu nog heeft: veel projecten zijn inmiddels uitgevoerd of zijn definitief afgevallen.

Op welke wijze zet u de maatregel in?						
Top 7	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Noemen in 1e gesprek/ bewustmaken / attenderen	78%	83%	90%	73%	88%	79%
In offertes verschil/ voordeel opnemen	61%	59%	71%	68%	48%	53%
Aandacht geven in eigen zaak	34%	34%	38%	30%	42%	28%
Op eigen website vermelden	28%	29%	26%	24%	44%	21%
Oude offertes opnieuw uitbrengen	30%	20%	21%	23%	28%	14%
Via social media (bv. Twitter, Facebook, LinkedIn)	15%	14%	14%	9%	28%	8%
Advertenties	14%	13%	9%	11%	19%	14%

- **Duurzaamheid en de btw regeling**

- Een neveneffect dat we tijdens dit onderzoek hebben willen meten is de verduurzaming van de woningvoorraad. Hoewel de definitie van duurzaam natuurlijk vaak ter discussie staat, zien we wel duidelijk dat er meer duurzame producten / materialen of energiebesparende/ - opwekkende componenten worden toegepast. Een kwart van de bedrijven geeft namelijk aan dat dit meer gebeurt dan voor 1 maart 2013.

De overheid heeft zich ten doel gesteld de bestaande woningvoorraad te verduurzamen.

	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Hoeveel procent van uw projecten die u sinds de invoering van de btw-regeling heeft uitgevoerd had een duurzame inslag (toepassen van producten/materialen die duurzaam zijn en/of een energiebesparende/-opwekkende component bevatten)?	19,7%	20,1%	20,8%	23,4%	22,5%	17,0%

Is dit meer of minder dan voor invoering van de maatregel?

	0-meting	1-meting	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Meer	12%	24%	27%	27%	20%	23%
Even veel	52%	41%	46%	29%	36%	46%
Minder	6%	3%	4%	3%	1%	3%
Weet niet/geen mening	30%	32%	23%	41%	43%	28%

- **Behoud van banen**

- De hamvraag die iedereen natuurlijk stelt, is wat het de sector heeft gebracht. Om hier meer zicht op te vragen heeft USP enkele nadere analyses gepleegd. Deze worden hieronder kort toegelicht.
 1. Allereerst zijn de vier genoemde groepen (aannemers B&U, installateurs, hoveniers en gespecialiseerde aannemers (o.a. dakdekkers, tegelzetters, metsel- en voegbedrijven, glaszetters, terrazzobedrijven) opgedeeld in drie bedrijfsgrootten: 1 t/m 4 fte, 5 t/m 9 fte, 10 fte of meer.
 2. Vervolgens is per subcategorie de populatiegrootte bepaald. Deze gegevens zijn afkomstig uit CBS Statline.
 3. Uit het onderzoek is per subcategorie bepaald hoeveel procent van de bedrijven meer omzet heeft behaald bij particuliere en/of professionele opdrachtgevers als gevolg van de btw-maatregel.
 4. Tevens is op basis van het onderzoek per subcategorie uitgerekend wat de gemiddelde extra omzet per bedrijf is geweest.
 5. Door bovenstaande stappen met elkaar te vermenigvuldigen wordt de omzet verkregen die de sector als gevolg van de btw-regeling heeft gerealiseerd, omzet die de bedrijven zonder de maatregel niet gehad zouden hebben.
 6. In het onderzoek is ook gevraagd naar de omzet in 2013 en het aantal fte per bedrijf. Door deze twee grootheden op elkaar te delen wordt een gemiddelde omzet per voltijdmedewerker berekend.
 7. Het delen van de extra omzet (stap 5) door de gemiddelde omzet per fte (stap 6) levert het aantal voltijdbanen op, dat zonder de btw-regeling zou zijn verdwenen.
- Hoewel in de analyses de cijfers per subcategorie zijn doorgerekend, worden op de volgende pagina de totalen per hoofdgroep weergegeven.

- **Behoud van banen**

- Het blijkt dat de maatregel geleid heeft tot € 2,6 miljard extra omzet, omzet die zonder de btw-verlaging niet gerealiseerd zou zijn. Dit heeft geleid tot een behoud van bijna 20.000 banen in de complete bouw-, installatie-, en groenvoorzieningssector .

Is dit meer of minder dan voor invoering van de maatregel?					
* in deze tabel worden de afgeronde getallen weergegeven, in de analyses is gerekend met onafgeronde getallen	Totaal	Aannemers	GA	Hoveniers	Installateurs
Populatiegrootte (CBS Statline)	92.505	52.440	14.060	8.490	17.515
% bedrijven met meer omzet a.g.v. maatregel (USP)		68%	69%	84%	60%
# bedrijven met voordeel a.g.v. maatregel (USP)	63.015	36.167	9.712	6.980	10.156
Gemiddeld meer omzet per bedrijf a.g.v. maatregel (USP)	€ 41.957	€ 46.944	€ 34.612	€ 30.493	€ 39.792
Omzet welke is ontstaan a.g.v. maatregel (USP) (€ mln)	€ 2.644	€ 1.698	€ 329	€ 213	€ 404
Omzet per fte (USP) (inclusief arbeid en materiaal)	€ 133.910	€ 146.198	€ 142.763	€ 91.290	€ 121.877
Banen behouden a.g.v. maatregel	19.902	11.571	2.597	2.409	3.324

1 Achtergronden

2 Belangrijkste resultaten bedrijven

3 Belangrijkste resultaten consumenten

4 Bijlagen

3 Belangrijkste resultaten consumenten

- **Bekendheid met de maatregel: “Bent u bekend met de tijdelijke verlaging van het btw-tarief op arbeidskosten (van 21% naar 6%) bij renovatie en herstel/onderhoud van woningen, inclusief tuin?”**
 - De btw-regeling is in de loop van de tijd steeds bekender geraakt onder woningeigenaren. In het begin van de regeling kende zo'n 75% van de woningeigenaren deze regeling en dit percentage is langzaam gestegen tot 82% in april 2014.

Bekendheid btw-maatregel: Woningeigenaren												
	Mei '13	Juni '13	Juli '13	Aug '13	Sept '13	Okt '13	Nov '13	Dec '13	Jan '14	Feb '14	Mrt '14	Apr '14
Ja	73%	73%	71%	74%	76%	78%	77%	80%	75%	83%	82%	82%
Nee	24%	25%	26%	23%	22%	20%	21%	17%	22%	15%	17%	14%
Weet niet/geen mening	3%	2%	3%	3%	2%	2%	2%	3%	3%	3%	2%	4%

- Uitgevoerde en uit te voeren klussen:**

- “Heeft u sinds 1 maart 2013 tot op heden iets aan uw woning laten verbouwen, renoveren of onderhouden of werkzaamheden aan uw tuin laten verrichten? (uit laten voeren door een externe (professionele) partij, dus niet zelf gedaan).”

Woningeigenaren – <u>uitgevoerde</u> activiteit (daadwerkelijk)												
	Mei '13	Juni '13	Juli '13	Aug '13	Sept '13	Okt '13	Nov '13	Dec '13	Jan '14	Feb '14	Mrt '14	Apr '14
Ja	18%	18%	16%	24%	22%	22%	25%	31%	28%	29%	26%	24%

- “Bent u van plan om in de periode vanaf nu tot 1 maart 2014 iets aan uw woning te laten verbouwen of renoveren/onderhouden?”

Woningeigenaren – <u>uit te voeren</u> activiteit (verwachting)												
	Mei '13	Juni '13	Juli '13	Aug '13	Sept '13	Okt '13	Nov '13	Dec '13	Jan '14	Feb '14	Mrt '14	Apr '14
Ja	31%	40%	41%	35%	35%	34%	32%	29%	31%	40%	45%	40%
Misschien												
Nee	63%	57%	56%	59%	63%	62%	64%	67%	65%	56%	51%	55%
Weet niet/geen mening	6%	3%	4%	7%	1%	3%	4%	3%	4%	4%	4%	4%

- **Invloed van de maatregel:**

- “Welke van de volgende uitspraken is van toepassing op uw situatie?”

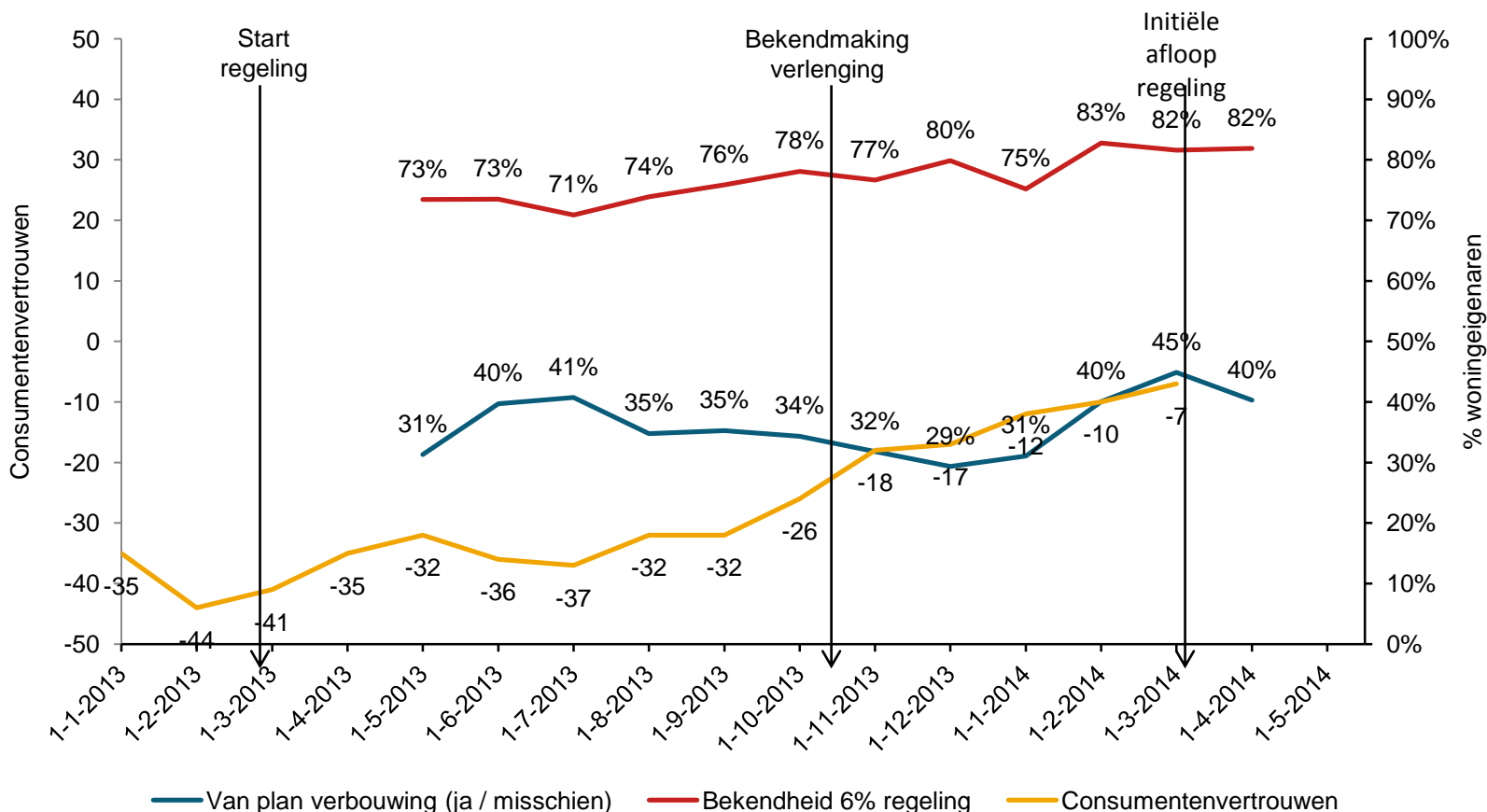
Woningeigenaren – <u>uitgevoerde</u> activiteit (daadwerkelijk)												
	Mei '13	Juni '13	Juli '13	Aug '13	Sept '13	Okt '13	Nov '13	Dec '13	Jan '14	Feb '14	Mrt '14	Apr '14
Ik zou de verbouwing/ renovatie zeker ook uitgevoerd hebben als de btw-regeling er niet was geweest	62%	57%	51%	69%	78%	60%	57%	68%	73%	66%	74%	75%
Ik zou de verbouwing/ renovatie waarschijnlijk ook uitgevoerd hebben als de btw-regeling er niet was geweest, maar deze regeling gaf mij wel het laatste duwtje in de rug	25%	22%	33%	24%	20%	30%	31%	26%	27%	28%	20%	17%
Vanwege de btw-regeling heb ik deze verbouwing/ renovatie laten uitvoeren												
Weet niet/geen mening	13%	22%	16%	8%	2%	9%	11%	6%	0%	6%	6%	8%

Woningeigenaren – <u>uit te voeren</u> activiteit (verwachting)												
	Mei '13	Juni '13	Juli '13	Aug '13	Sept '13	Okt '13	Nov '13	Dec '13	Jan '14	Feb '14	Mrt '14	Apr '14
Ik zou de verbouwing/ renovatie zeker ook uitgevoerd hebben als de btw-regeling er niet was geweest	57%	61%	53%	57%	70%	56%	54%	65%	59%	52%	54%	61%
Ik zou de verbouwing/ renovatie waarschijnlijk ook uitgevoerd hebben als de btw-regeling er niet was geweest, maar deze regeling gaf mij wel het laatste duwtje in de rug	35%	29%	28%	38%	25%	33%	37%	24%	33%	42%	35%	27%
Vanwege de btw-regeling ga ik deze verbouwing/ renovatie laten uitvoeren												
Weet niet/geen mening	7%	11%	19%	5%	5%	11%	9%	11%	8%	6%	11%	12%

- **Bekendheid btw-regeling, verbouwplannen en consumentenvertrouwen:**

- Uit onderstaande figuur blijkt dat het toenemende consumentenvertrouwen uiteindelijk ook heeft geleid tot meer verbouwplannen bij woningeigenaren.

Consumentenvertrouwen en verbouwen

1 Achtergronden

2 Belangrijkste resultaten bedrijven

3 Belangrijkste resultaten consumenten

4 Bijlagen

2011:

Btw-verlaging heeft stimulerend effect op afsluiten onderhoudscontract cv-ketel – [persbericht](#)

Meerderheid corporaties benut btw-verlaging voor onderhoudswerkzaamheden – [persbericht](#)

Afbouwsector profiteert nog steeds van btw-verlaging – [persbericht](#)

Wat heeft de tijdelijke btw-verlaging de bouw opgeleverd? – [persbericht](#)

2013:

E-installateurs hebben hoge verwachtingen van btw-verlaging – [persbericht](#)

Btw-verlaging haalt 300.000 huishoudens over de streep om te renoveren – [persbericht](#)

Tijdelijke btw-verlaging stimulans voor consumenten – [persbericht](#)

Behoud van banen bij 1 op de 7 bedrijven dankzij lage btw – [persbericht](#)

© 17 april 2014, USP Marketing Consultancy B.V.

De in deze uitgave vermelde gegevens zijn strikt vertrouwelijk en alle hierop betrekking hebbende auteursrechten, databankrechten en overige (intellectuele) eigendomsrechten worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van USP Marketing Consultancy B.V. verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden.

USP
Marketing Consultancy bv